

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 448/2022 rd

**Svar på skriftligt spørgsmål om att säkerställa verksamhetsförutsätt-
ningarna för aktörer som tillhandahåller psykosocialt stöd inom tredje
sektorn, såsom sjukhusclowner**

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 448/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Sarkomaa /saml:

Hur ämnar regeringen säkerställa finansieringen för aktörer som tillhandahåller psykosocialt stöd inom tredje sektorn,

hur ämnar regeringen säkerställa en jämlik tillgång till psykosocialt stöd i hela landet och

hur ämnar regeringen trygga tillgången till konstbaserat psykosocialt stöd, såsom sjukhusclowner, på universitetssjukhusen och i välfärdsområdena?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Undervisnings- och kulturministeriet är den viktigaste finansiären av konst och kultur inom statsförvaltningen. Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) administrerar understöd som riktas till social- och hälsovårdsorganisationernas allmännyttiga projekt som främjar hälsa och välfärd. Understöd kan beviljas allmännyttiga samfund och stiftelser med rättsförmåga för främjande av hälsa och social välfärd. STEA-understöd kan inte beviljas för sådan kulturverksamhet som omfattas av understöd som beviljas av kommuner eller undervisnings- och kulturministeriet eller av ämbetsverk som delegerats av dessa.

STEA-understöd kan beviljas för verksamhet där kulturen som verksamhetsmetod främjar hälsan och det sociala välbefinnandet hos personer som behöver särskilt stöd. Till exempel Sairaalaklovnit – Sjukhusclowner ry har beviljats sammanlagt 627 165 euro i STEA-understöd för 2022. I projekt som administreras av social- och hälsovårdsorganisationer kan även aktörer inom kulturbranschen vara samarbetspartner.

Psykosocialt stöd hör till hela social- och hälsovårdens grundläggande uppgifter som en del av den övriga servicen. Regeringen lämnade i september 2022 en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om mentalvårds- och missbrukartjänster. Bland annat preciseras

socialvårdens och hälso- och sjukvårdens roll i tillhandahållandet av psykosocialt stöd. I propositionen fastställs också att ledningsansvaret i akuta traumatiska situationer ligger hos socialvården i det första skedet av det psykosociala stödet. Ändringen förbättrar samordningen av social- och hälsovårdstjänsterna i tillhandahållandet av psykosocialt stöd i akuta traumatiska situationer. Syftet med ändringarna är dessutom att stärka det samarbete som verksamheten förutsätter, förbättra tjänsternas jämlikhet, tillgodoseendet av aktörernas och de hjälp behövandes rättsskydd samt utveckla kompetensen och yrkesskickligheten hos den personal som genomför det psykosociala stödet.

I den nationella strategin för psykisk hälsa 2020–2030 har man också dragit upp riktlinjer för åtgärder i anslutning till psykosocialt stöd. Genomförandet av strategin fortsätter. Målet är att förbättra tillgången till psykosociala behandlingsformer och interventioner samt att organisera tillhandahållandet av dem regionalt enligt behov. Utgångspunkten är evidensbaserade psykosociala metoder och behandlingar som koordineras områdesvis i samarbete så att olika människors behov kan beaktas bättre än tidigare oberoende av hemort. När tjänsterna och stödet utgår från behovet, är lättillgängliga och produceras också i människornas vardagsmiljöer, till exempel genom metoder för uppsökande arbete, är tillgången till dem också mer jämlik.

Kulturell välfärd, inklusive sjukhusclowner, främjas som en del av genomförandet av social- och hälsovårdsreformen och arbetet med kontaktytor samt verkställandet av Finlands program för hållbar tillväxt. Kulturell välfärd har också inkluderats i genomförandeprogrammet Främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030. Verksamhetsmodellerna för kulturell välfärd utvecklas med finansiering från social- och hälsovårdsministeriet bland annat som en del av ålders-programmet samt i projekt som beviljas anslag för hälsofrämjande under innevarande år.

Helsingfors 5.10.2022

Familje- och omsorgsminister Aki Lindén